

Walter Stenström

Engelbrekt befriar Sverige

Ur Barnbiblioteket Saga: 57, Barnteatern, Första samlingen. En samling lekar och skådespel för barn och ungdom. Stockholm, Svensk Läraretidnings Förlagsaktiebolag. Svenska Tryckeriaktiebolaget 1916.

Det är genom Engelbrekts kvinnor, hans hustru och dotter, vi först hör talas om honom. De går hemma och väntar på att han ska komma tillbaka från ett möte med kung Erik i Danmark. Alla i byn lider svårt under förtrycket av kungens knektar.

Plötslig står Engelbrekt mitt i stugan. Han har fått nej av kungen och låter nu ringa i kyrkklockorna till tecken för uppror. Allmogen strömmar till med vapen i hand.

I nästa akt väntar dottern och hustrun återigen på Engelbrekt, den här gången vid stranden av en holme dit han kommer med båt, svag och sjuk. Han ska möta riddaren Måns Bengtsson Natt och Dag som han just slutit fred med. Det slutar illa. Engelbrekt bl...

[– Läs mer om verket här](#)

Det avbildade exemplaret tillhör Kungl. biblioteket.

Tillgängliggjord i samarbete med Dramawebben.

Detta verk är fritt från kända upphovsrättsliga restriktioner. Vid användning ber vi att du hänvisar till Kungl. biblioteket och Litteraturbanken.se.

Ytterligare information om upphovsrätt för detta verk finns hos Litteraturbanken:

<https://lb.se/författare/StenströmW/titlar/EngelbrektBefriarSverige/faksimil?om-boken>

Permanent länk (URN):

<https://urn.kb.se/resolve?urn=urn:nbn:se:lb-lb999200011-faksimil>

BARNTEATERN

AV

JULTOMTENS FÖRFATTARE

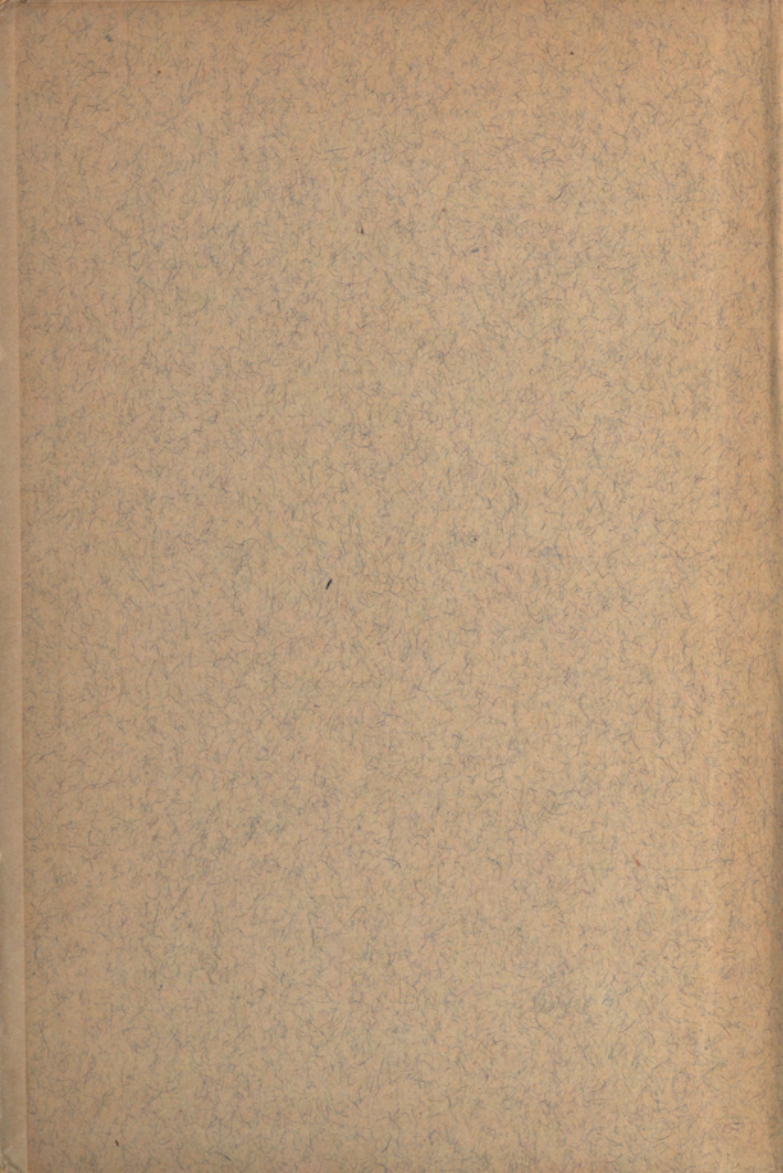
FÖRSTA SAMLINGEN

MED FINA ORIGINALTECKNINGAR

Kungl. Institutet och Förskolan
STOCKHOLM

SVENSK LÄRARETIDNINGIS FÖRLAGSAKTIEBOLAG

Förskolan
PRIS 1 KRONA

Förskolan

BARNBIBLIOTEKET SAGA.

57.

BARNTEATERN

EN SAMLING LEKAR OCH SKÅDE-
SPEL FÖR BARN OCH UNGDOM

AV

JULTOMTENS FÖRFATTARE

MED ILLUSTRATIONER AV BRITA ELL-
STRÖM, BROR HILLGREN, EDWARD BERG-
GREN, JOHN BAUER, ELSA BESKOW, AINA
STENBERG-MASOLLE, INGEBORG UDDÉN,
MALIN MAARTMAN M. FL.

REDAKTÖR: A. HAMMARLUND

Kungl. Institutet och Förskolan
för blinda
STOCKHOLM

SVENSK LÄRARETIDNINGS FÖRLAGSAKTIEBOLAG

Kungl. Institutet och Försöks-
STOCKHOLM
SVENSKA TRYCKERI-AKTIEBOLAGET
1916.

Farbror Walters små råd och anvisningar.

Just som farbror Walter slagit sig till ro vid lampan på kvällskvisten, dragit på sig tofflor och nattrock, tänd pipan och slagit upp tidningen, så knackade det på dörren. Det var minst ett halvt dussin små händer, som bultade på en gång.

— Snälla farbror Walter, öppna! ropade en röst.

— Snälla farbror Walter, låt oss få komma in! ropade ytterligare tre eller fyra röster.

— Jag har inte tid med er nu, barn! svarade farbror, för han ville gärna läsa tidningen i lugn och ro och se, hur det stod till i Europa runtom.

Men det var visst inte värt att tänka på den saken just nu.

— Snälla farbror Walter! lät det där utanför.

Låt oss få komma in! Bara ett litet tag! Det är något förskräckligt viktigt.

Då lade farbror med en suck ifrån sig tidningen, gick upp och öppnade dörren.

Hela skaran där utanför tågade in, Tore, Lennart och Ragnar, Hedvig, Dagmar och lilla Stina.

— Nu ska vi spela teater, sa Stina, och farbror måste hjälpa oss.

— Månnтро det! sa farbror. Men jag blir inte med, om jag inte själv får spela prinsessan.

— Farbror får inte alls vara med och spela, sa Stina. Farbror skall bara hjälpa oss att ordna.

— Och här är pjäsen, sa Tore. Den heter *Engelbrekt befriar Sverige*, och vad den handlar om, det hörs på namnet.

Farbror Walter slog sig ned vid skrivbordet för att titta på pjäsen. Stina satte sig på hans knä, Hedvig och Dagmar hängde sig över hans axlar, och pojkarna ställde sig omkring.

— Ja, det var ingen så dum idé att låta barnen spela svensk historia, sa farbror Walter. Men det är många personer i pjäsen. Är ni så många små skådespelare, att det räcker?

— Jo, då! sa Lennart. Alla mina skolkamrater vilja vara med.

— Och alla flickorna i min klass vilja också vara med, sa Hedvig.

— Nå, då är den saken klar, sa farbror. Men

så måste ni ha en teater, en teater med salong för publiken, med scen och ramp, kulisser och ridå.

— Nej, det ha vi ingen! sa Stina.

— Nå, då få vi söka ordna till det på något annat vis. Kanske vi kunna få hålla till på farbrors vind. Där göra vi en liten scen i ena ändan av vinden. Snickar Lundström får göra ramar åt oss, minst ett par meter höga. På dem spänna vi upp papp, och så får målarmästare Holm måla våra kulisser, Engelbrekts storstuga på ramarnas ena sida, ett skogslandskap på den andra. En ridå göra vi enklast av två stora draperier, som dragas åt var sin sida. Men allt det där kostar pengar att anskaffa.

— Och vi ha inga pengar, sa Tore.

— Och inte är det heller så säkert, att vi få hålla till på farbrors vind, sa Hedvig.

— Nånå! sa farbror Walter. Han är nog rädd för att ni ska skräpa till för mycket. Nå, då få vi söka ordna det på ett ännu enklare sätt. Vad tro ni far och mor säga, om vi be att få anordna scenen i förmaket och åskådareplatserna i salen med de stora skjutdörrarna där emellan som ridå?

— Om farbror hjälper oss att be, så få vi nog, sa Stina.

— Nå, vi anta väl då, att vi få lov till det.

Där i förmaket är icke alls värt att söka åstadkomma någon illusion av verkligheten. Vi få nöja oss med att endast antyda för åskådaren, vad scenrummet skall föreställa. I första handlingen antydes rummet alldeles tillräckligt av bord, bänkar och de båda sländorna. Det måste dock alltsamman ha en ålderdomlig prägel över sig, vilken kan förhöjas genom en eller annan gammal allmogesak. I andra handlingen kunna vi antyda landskapet med några lösa granar eller björkar. I värsta fall reda vi oss också med några stora krukväxter. En sten att sitta på kunna vi enklast få genom att kasta en grå schal eller filt över en pall.

Men det är inte riktigt bra, fortsatte farbror, att förmakets fönster och moderna tapeter skola synas i bakgrunden. De kunna väl mycket störa stämningen. Vi få lov att ha kulisser här också. Men till det ta vi endast lakan eller också faltar i lika färg, som vi spänna upp, dels i fonden och dels på sidorna, dock så att det lämnas en fri passage på vardera sidan. En sådan fri passage får antyda dörr i första handlingen.

— Nå, men fönstret då? frågade Tore.

— Jo, fönstret kunna vi mycket väl reda oss utan. Ingeborg kan i första handlingen lika bra få syn på Märta genom dörren.

Nu komma vi till frågan om belysningen, fortsatte farbror. Någon ramp bry vi oss inte om. I stället låna vi alla lampor, som mor vill släppa till, och placera dem intill salongsväggen på ömse sidor om skjutdörrarna. Med ett par blanka järnbleck bakom lamporna gör man ljusstyrkan större.

— Men vad ska vi ha på oss? frågade Dagmar.

— Ja, vad ska vi ha på oss? frågade alla barnen.

— Kostymerna bli nog det besvärligaste, sa farbror. Dem slippa vi inte undan lika lätt som kulisserna. För nog menar jag, att det vore bra, om vi kunde åstadkomma tidstrogna kostymer. Vi få be farbror . . . rita upp dräkterna åt oss, och så blir det att sedan sy och skarva ihop dem efter tants mönster. Men det behövs ju inga dyra material. Uppe på vindskammarn kunna vi hitta åtskilligt gammalt, som far och mor gärna låter er få låna, och som kan användas efter någon omändring.

Så komma vi till frågan om maskeringen, fortsatte farbror.

— Det blir livat! sa pojkarna.

— Det blir vådligt livat! sa lilla Stina.

— På en riktig teater användas fettsminker, och det är ju det bästa, men sådana ha vi inga, och de behövas inte heller, när vi ska spela i

salongen. Vi reda oss nog med en bränd kork och en ask vitt puder.

— Jag vill ha mustascher, sa Ragnar.

— Det beror på vad du skall spela för roll, sa farbror. För Engelbrekt böra vi allt söka skaffa en ordentlig peruk, det traditionella hel-skägget och det långa tillbakastrukna håret, med vilket han brukar avbildas. För övrigt reda vi oss bra utan peruker. På styckets bovar kunna vi ju alltid rita några kolstreck på överläpp och haka för att göra dem lagom skräckin-jagande. Sven Hansson göra vi gammal genom att pudra håret vitt och rita några rynkor i pannan.

Nu ska vi slutligen gå igenom pjäsen sida för sida och se efter om det är något särskilt att observera. Här förekommer på ett par ställen, att man knackar och bultar på dörren, och vi ha ju ingen dörr. Så få vi knacka och bulta på något annat i stället, t. ex. ett bord, som vi placera utanför scenen. Mot slutet av första handlingen skall man höra kyrkklockan klämta. Det går lätt nog att arrangera. Vi låna ett järn-spett och hänga upp det utanför scenen med ett rep, så att det svävar fritt. Så slå vi på det med jämna mellanrum med t. ex. ett hammar-skaft. Det låter illusoriskt.

Så i andra handlingen förekommer mot slutet, att man ser först ett rött sken från en

brasa och därefter det gröna sken, i vilket Histo-riens genius framträder. Här är naturligtvis fråga om bengaliska eldar, som finnas att köpa på varje apotek eller i färghandel. För att de bättre skola framträda, kan det vara lämpligt att dessförinnan släcka en eller annan lampa av dem, som lysa upp scenen. Det låter sig också väl motiveras. Handlingen tilldrager sig mot aftonen, och skymningen inträder så småningom. Det där med de bengaliska eldarna blir ju ett riktigt effektnummer, som — tänker jag mig — skall slå väl an på dem av edra kamrater, som äro åskådare.

Här förekommer också mot slutet en svart fågel. Den talas endast om, den behöver inte synas. Däremot är det bra, om ugglan hörs. Vet ni, hur en ugglan låter?

— Nej! sa barnen.

— Då få ni lära er av någon, som kan, sa farbror. Och nu får det vara nog för i dag. I morgon börja vi med förarbetena. Ni kalla tillsammans alla, som skola vara med, och så dela vi ut rollerna.

— Jag vill spela Engelbrekt, sa Lennart.

— Nej, det vill jag, sa Tore. Du får spela fogdens knekt eller Måns Bengtsson.

— Nej, dem vill jag inte spela, sa Lennart.

— Inte jag heller! sa Ragnar.

— Inte jag heller, sa Tore. Det är väl inte roligt att spela dåliga människor och bovar.

— Jag skall säga er, sa farbror, att det är den allra svåraste uppgiften för en snäll gosse att spela bov i pjäsen.

— Är det svårast, så vill jag göra det, sa Tore.

— Jag med! sa både Lennart och Ragnar.

(Teckning av S. Kock.)

Engelbrekt befriar Sverige.

Skådespel för barn i två handlingar av
WALTER STENSTRÖM.

PERSONERNA:

ENGELBREKT.

GERTRUD, hans hustru.

INGEBORG, deras dotter.

SVEN HANSSON, en gammal skröplig gubbe.

PETER ULVSSON, ung bonde.

FOGDENS KNEKT.

MÅNS BENGTSSON NATT OCH DAG, en riddare.

ALBREKT, hans trotjänare.

MÄRTA, en liten flicka.

KARIN } andra flickor.
GRETA }

SVENSKA HISTORIENS GENIUS.

Bergsmän och allmoge.

Några unga flickor.

FÖRSTA HANDLINGEN.

(Scenen föreställer storstugan i Engelbrekts hus.

Möbleringen består av ett långt bord med enkla bänkar
utefter långsidorna och en karmstol vid ena kortsidan.
Vidare ett par sländor och stolar. För övrigt kan scen-
rummet lämpligen prydas upp med varjehanda gamla
dalska allmogesaker.

Gertrud, Engelbrekts hustru, och *Ingeborg*, hans lilla dotter,
sitta och spinna vid var sin slända. Plötsligt upphör

Gertrud med sitt spinnande och för förklädet till sina ögon, liksom för att torka tårarna. Då Ingeborg ser det, skyndar hon fram till modern och lägger smekande sin arm om hennes hals.)

Ingeborg:

Jag tror, du gråter igen, lilla mor.

Gertrud:

Ja, jag är så orolig för far, för Engelbrekt, som dröjer så länge hos den danske kungen.

Ingeborg:

Å, han reder sig nog. Ingen annan i hela världen är så duktig som far.

Gertrud:

Men det är nu två månader, sedan han for, och vi ha inte på länge haft någon underrättelse ifrån honom. Kanske kungen bara blir ond och gör honom något illa.

Ingeborg:

Du minns väl, vad far skrev sist: kungen hade ännu inte haft tid att ta emot honom. Kungen har nog så mycket annat att göra, lilla mor. Men inte kan kungen göra far något illa, när far själv bara vill göra, vad gott och rätt är.

(Det knackar på dörren.)

Sven Hansson träder in med en enpåk i hand, som han

stöder sig på. Man riktigt ser, hur gammal och skröplig han är):

Guds fred i stugan!

Gertrud och Ingeborg:

Guds fred, fader Sven!

Sven Hansson:

Har inte Engelbrekt kommit hem än?

Gertrud:

Nej, han dröjer. Jag börjar bli så orolig för honom.

Sven Hansson:

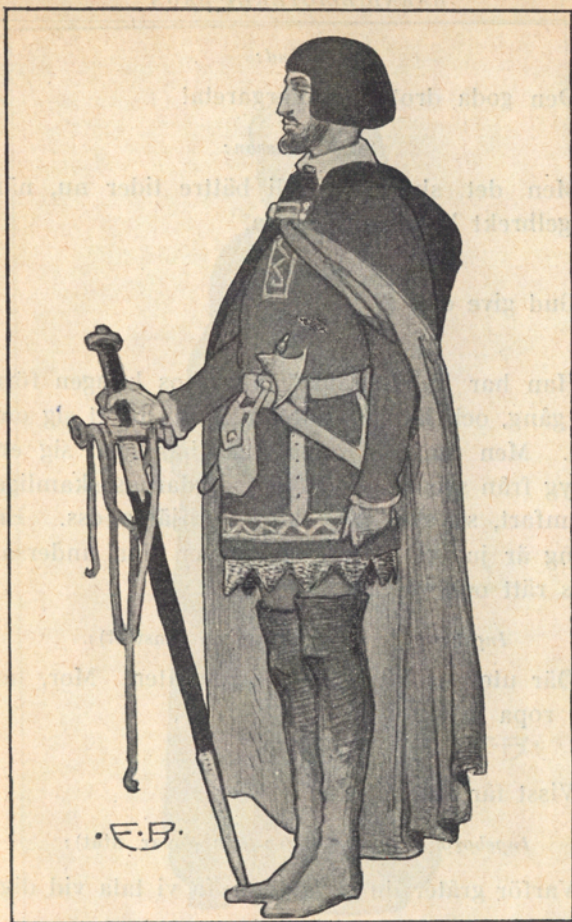
Det hade allt varit bra, om Engelbrekt varit hemma nu. Fogdens knektar äro på väg till byn.

Gertrud:

Vad vilja de i byn?

Sven Hansson:

Ja, inte lära de ha något gott i sinnet. De komma väl för att länsa allmogens pung på nya skatter. Å, det är svåra tider för Sverges folk! Annat var det under drottning Margareta! Hon var en riktig drottning, hon, som ville folkets väl. Nog för att skatterna redan på den tiden voro tunga, men så visste dock allmogen, att den var skyddad av lag och rätt.

Engelbrekt, Sverges befriare.

Gertrud:

Den goda drottning Margareta!

Sven Hansson:

Men det skall väl bli bättre tider nu, när Engelbrekt kommer tillbaka.

Gertrud:

Gud give det!

Sven Hansson:

Han har ju visserligen varit hos kungen förr en gång, och kungen har ändå inte brytt sig om oss. Men nu, när Engelbrekt har med sig ett intyg från svenska rådet om fogdarnas skamliga framfart, så skall nog kungen hjälpa oss. En kung är ju till för att vaka över sina undersåtars rätt och välgång.

Ingeborg (som ser ut genom fönstret):

Där ute går lilla Märta och gråter. Mor, får jag ropa in henne?

Gertrud:

Visst får du det!

Ingeborg (öppnar dörren och ropar utåt):

Varför gråter du? Kom in, få vi tala vid dig!

Märta (in):

Å, jag blir aldrig glad mer! Fogdens knektar

·E.B·

Gertrud, Engelbrekts hustru.

har tagit Gullros, därför att far inte hade så mycket pengar till skatten, som knektarna ville ha.

Sven Hansson:

Fogdens knektar få aldrig så mycket pengar, som de vill ha.

Märta:

Gullros var vår enda lilla ko. Hon var så snäll att mjölka, och vi voro så goda vänner. Nu kommer hon till den stygga fogden, som aldrig klappar henne och inte ger henne nog att äta.

Ingeborg:

Trösta dig! Far är i Danmark hos kungen, och när han kommer hem igen, får du nog Gullros tillbaka.

Peter Ulvsson (en ung bonde, kommer hastigt in):

Guds fred i stugan! Har inte Engelbrekt kommit hem än?

Gertrud:

Nej!

Peter Ulvsson:

Nu är olyckan över oss igen. Fogdens knektar ha tagit Hejhopp, min vackra häst, det bästa jag ägde. Jag hade ju inte så mycket pengar, som de ville ha till skatten. Vem skall nu plöja och harva mina åkrar, vem skall nu köra mitt timmer från skogen och min säd från kvarnen, när jag inte längre har min snälla häst?

Sven Hansson:

Hos mig, fattige gamle man, finnes ingenting mer att ta. Det sista, jag hade, min vackra get, togo de för ett år sedan.

Peter Ulvsson:

Om Engelbrekt ändå vore hemma!

Sven Hansson:

Ja, han är den ende, som vet råd och hjälp.

Peter Ulvsson:

Jag var i stor frestelse att gå efter yxan och försvara min häst mot de danska knektarna.

Sven Hansson:

Det var väl, du inte gjorde. Tänk på, vad vi lovat Engelbrekt! Först skall vi allvarligt vädja till kungen, att han ställer det väl för oss igen. Och under tiden lyda vi den överhet, som kungen givit oss.

Peter Ulvsson:

Men om kungen inte vill hjälpa oss?

Sven Hansson:

Ja då . . . då få vi väl söka hjälpa oss själva.

Peter Ulvsson:

Med yxan i hand!

(Det bultar hårt på dörren.)

Ingeborg (skyndar till Gertrud):

Å, lilla mor, jag blev så rädd.

Gertrud:

Stig in!

Fogdens knekt (in med ett långt spjut i handen, som han hårt stöter i golvet. Han låter förskräckligt morsk, när han talar):

Jag är fogdens knekt. Nåå! Varen så goda och hälsen vackert på mig, när jag kommer in!

(Kvinnorna niga rädda, men männen röra sig ej.)

Blixt och dunder! Jag skall nog ta högfärden ur de svenska bönderna och bergsmännen.

(Till Peter Ulvsson):

Jaså, dig har jag visst lärt hälsa förut i dag. Jag känner nog igen dig. Det var en dålig häst, jag fick av dig, men jag skall nog piska honom, så att han lär sig springa bättre.

Peter Ulvsson:

Det är styggt att slå Hejhopp. Han springer så bra, bara man talar vackert vid honom.

Fogdens knekt:

Det förstår jag bättre än du.

(Till Sven Hansson):

Vad heter du, gamle gubbstut? Har du inte lärt dig att bocka dig för fogdens knekt?

Sven Hansson:

Jag heter Sven Hansson. Jag är en gammal man och bockar mig bara för kungen, fogden och prästen.

Fogdens knekt:

Varför håller du dig inte hemma, när jag kommer till byn att kräva skatten av dig?

Sven Hansson:

Jag, fattige man, har ingenting mer att ge. Min snälla get tog du förra året.

Fogdens knekt:

Du har nog några pengar gömda, tänker jag. Jag skall minsann ge dig fem och tjugo på din rygg, tills du kommer ihåg, var du gömt dem.

Sven Hansson:

Jag försäkrar att jag inga pengar har.

Gertrud:

Nej, snälle herr knekt, det kan jag intyga. Sven Hansson är så fattig, så fattig.

Fogdens knekt (stöter spjutet i golvet):

Jag har inte frågat kvinnfolket om råd!

(Till Sven Hansson):

Har du inga pengar, så får du göra dagsverken för skatten. Följ med mig nu bara! Vi ska se, hur du orkar dra plögen efter dig.

Sven Hansson:

Jag är en gammal man. Jag har inte mycket krafter kvar.

Peter Ulvsson:

Nog får väl knekten ha miskund...

Fogdens knekt (avbrytande):

Säg herr knekt!

Peter Ulvsson:

Nog får väl herr knekten ha miskund med gamle Sven Hansson, som alltid varit en ärlig man och gjort rätt för sig.

Fogdens knekt (skrattar):

Jag skall minsann använda piskan på den där gubbstuten också. Och om han inte lyder snällt, så skall jag sätta honom i mörka källarn på vatten och bröd. Där får han sällskapa med råttorna.

Sven Hansson:

Att en sådan olycka skall vederfaras mig, gamle man!

Peter Ulvsson:

Det är inte rätt det här! Vi äro fria svenska män och inga trälar.

Fogdens knekt:

Här är visst en till, som vill komma till råttorna i mörka källarn.

Peter Ulvsson:

Dit får du mig aldrig!

Fogdens knekt:

Åhå! Det skall gå som en dans! Jag skall bara kalla på mina kamrater.

(Går till dörren, öppnar den och ropar utåt):

Kom hitåt!

Sven Hansson:

Gud hjälpe oss nu!

Peter Ulvsson:

Nu går det illa för oss.

(Då kommer *Engelbrekt* in; i sällskap med honom ett par bergsmän.)

Engelbrekt (i dörren).

Var det på mig, du ropade?

Alla de innevarande:

Engelbrekt! Engelbrekt är hemkommen!

(Fogdens knekt drar sig tillbaka åt fonden, och han synes inte längre så morsk av sig. Gertrud och Ingeborg skynda mot Engelbrekt och kasta sig glada i hans armar.)

Engelbrekt:

Goddag, kära hustru! Goddag, lilla Ingeborg! Goddag, alla redliga män och kvinnor i min stuga!

Alla de innevarande (utom knekten):

Goddag, Engelbrekt! Och välkommen hem!

Engelbrekt:

Tack, mina vänner! Men vad är det för uppståndelse i byn? Varför äro så många här församlade? Vad har fogdens knekt för ärende i min stuga?

Gertrud:

Fogdens knektar äro i byn för att taga upp skatten.

Fogdens knekt:

Sven Hansson vill inte betala, och därför måste han göra dagsverken hos fogden.

Engelbrekt:

Sven Hansson är för gammal för att gå i hårt arbete.

Fogdens knekt:

Och Peter Ulvsson skall i mörka källarn för att han varit uppstudsigt.

Peter Ulvsson:

Han har tagit min snälle häst, därför att jag inte hade några pengar till skatten.

Engelbrekt (till fogdens knekt):

Ha dessa män något förbrutit, vilket jag inte kan tro, skola de nog sedan få stå till svars därför. Nu kan du gå!

(Fogdens knekt går ut.)

Ingeborg, Engelbrekts dotter.

Sven Hansson:

Säg oss nu, Engelbrekt, vad svarade kungen?

De andra:

Ja, vad sade kungen?

Engelbrekt:

Det stod länge om, innan jag fick tala vid honom. Men jag gav mig till tåls, och slutligen fick jag också företräde.

Peter Ulvsson:

Skulle han hjälpa oss?

Engelbrekt:

Nej!

Sven Hansson:

Vill inte kungen hjälpa oss?

Engelbrekt:

Nej! Han blev bara vred. »Du klagar ständigt», så var hans tal. »Gå och kom aldrig mer för mina ögon!»

Peter Ulvsson:

Det var ett dåligt svar.

Sven Hansson:

Vad sade du då, Engelbrekt?

Engelbrekt:

»Än en gång lär jag väl komma igen!» svarade jag.

Sven Hansson:

Vem skall nu hjälpa oss, när inte kungen vill?

Engelbrekt:

Nu få vi söka hjälpa oss själva och förlita oss på Gud.

Peter Ulvsson:

Rätt så, Engelbrekt! Nu skola vi hjälpa oss själva, och du skall bli vår hövitsman. Inte behöva vi några utländska fogdar i landet att regera över oss!

(Man hör nu kyrkklockan klämta, varmed fortsättes till aktens slut.)

Ingeborg:

Hör kyrkklockan!

Sven Hansson:

Är det begravning i dag?

Engelbrekt:

Nej, det är Sverge som skall befrias. Därför klämta vi i kyrkklockan. Nu kallar den männen under vapen, först här i Norberget, sedan i socknarna omkring och slutligen i hela Sverges land.

Sven Hansson:

Är det så, då skola vi buga oss, vi män, och kvinnorna skola niga.

(Alla buga och niga andäktigt.)

Engelbrekt:

Nu börjar Sverges befrielsekrig. Hjälp oss nu, gode Gud!

Peter Ulvsson:

Hejsan! Jag är så glad. Nu skall jag hem efter yxa och båge, och sedan skall jag nog hjälpa till med att driva fogden och hans knektar ut ur riket.

(Går ut.)

Märta (till Engelbrekt):

Säg, farbror Engelbrekt, får jag nu Gullros till baka?

Gertrud (upplysande):

Fogdens knekt har tagit Märtas lilla ko.

Engelbrekt:

Då skola vi nog laga, att du får Gullros tillbaka.

Märta:

Nu blir jag åter glad. Nu måste jag skynda mig hem och trösta far och mor.

(Går ut.)

Engelbrekt:

Nu, fader Sven, gäller det! Jag har i det längsta hoppats, att vi icke skulle behöva resa oss mot vår konung. Men nu måste det ske. Svensken kan icke lida utländskt ok. Svensken vill vara en fri man, som själv bestämmer över sitt land. Det

Sven Hansson, gammal gubbe.

blir en svår kamp, och ingen vet, om vi skola lyckas. Men vi måste försöka.

Sven Hansson:

Vi lita på dig, Engelbrekt.

Bergsmännen:

Ja, vi lita på dig, Engelbrekt.

Engelbrekt:

Tack, mina vänner! Jag vet inte, om jag mäktar det svåra värvet, men jag vill göra mitt bästa. Ensam förmår jag dock intet. Endast om vi alla hålla ihop och hjälpas åt, kunna vi lyckas.

Sven Hansson:

Jag är nu för gammal att gå ut i krig.

Engelbrekt:

Du skall också stanna hemma, fader Sven, och hjälpa våra kvinnor med jord och ladugård.

(Peter Ulvsson och andra unga män komma in med fogdens knekt mellan sig, på vilken de bakbundit händerna.)

Peter Ulvsson:

Hejsan! Nu ha vi börjat leken. Här ha vi tagit fogdens knekt tillfånga. Ska ni inte be honom hälsa vackert på oss?

(till knekten)

Hälsa nu vackert!

Fogdens knekt (bugar sig ödmjukt åt alla sidor):

Jag skall gärna hälsa, bara ni inte göra mig något illa.

Peter Ulvsson:

Nu är du inte längre så morsk, som du var för en stund sedan, när du piskade min vackra häst Hejhopp. Är det inte rättvist, att vi ge honom fem och tjugo?

Engelbrekt:

Har han piskat Hejhopp, så är det rättvist, att han får fem och tjugo.

Fogdens knekt:

Oj oj oj!

Engelbrekt:

Det är också rättvist, att han får sova i mörka källarn i natt. Det var ju dit, han ville skicka fader Sven.

Fogdens knekt (på knä):

Nåd, nåd!

Engelbrekt:

Gav du nåd, när fattiga bönder, kvinnor och gubbar bådo dig därom? Nej, det gjorde du inte!

De omkringstående:

Nej, det gjorde han aldrig!

Engelbrekt:

Och sedan skola vi skicka dig och alla de andra danska knektarna hem till ert land igen. Och

det är inte värt, att ni åter sticka edra näsor in i Sverge. För nu ut fången!

(Ett par av de unga männen föra ut fogdens knekt, som visar sig förskräckligt rädd.)

Peter Ulvsson:

Hejsan! Jag är så glad, att jag riktigt skulle vilja ta mig en svängom.

Engelbrekt:

Vi skola inte jubla i förtid, Peter Ulvsson.

Peter Ulvsson:

Om det nu blir något i kriget, som är riktigt svårt och mödosamt, så låt mig göra det, Engelbrekt.

En av bergsmännen:

Vi vilja alla göra det, som är svårt och mödosamt.

En annan av bergsmännen:

Vi vilja alla gå i främsta ledet.

Peter Ulvsson (som ser ut genom den öppnade dörren):

Hela backen är full av folk, bergsmän och allmogemän. Sina vapen ha de med sig, spjut och yxa, pil och båge. Och från byarna där borta strömma nya män till.

(*Allmogen* visar sig i dörren; några bondemän träda in på scenen och fylla bakgrunden.)

Allmogemännen (svängande sina vapen.)

Engelbrekt! Befall över oss! Led oss nu an
mot vår fiende!

Engelbrekt:

Nu säger jag farväl åt hustru och hem, och så
är jag beredd.

(Gertrud och Ingeborg sluta sig till Engelbrekt för att
taga farväl. I detsamma tas sången upp.)

(Melodi: Hanseman.)

Vår ovän kommit vårt hem för när,
han vill oss med våld förtrycka.
Ryck an, var svensk, ifrån när och fjär,
till strid för fred och för lycka!
Låt kavlen gå och gör kampen kort!
Vi samlas och driva vår ovän bort.
Ryck an med spjut och yxa!

Engelbrekt är vår hövitsman,
den mannen vi lyda gärna.
Befall oss, hövding, och led oss an
att Sverge skydda och värna!
Vi stå beredda och hava brått
att söka vår oväns borgar och slott
att jämna dem med jorden.

Vi ärvt vår frihet, vårt land så kärt
av fäder från urminnes tider.
Det arvet finna vi offret värt
att våga livet i strider

mot varje främling, som röva vill
de dyraste ting, som oss höra till.
Ryck an med pil och båge!

ANDRA HANDLINGEN.

(Scenen föreställer ett stycke av Engelbrektholmen med träd och buskar i fonden. Närmaste stranden, där båtarna lägga till, tänkes till vänster.

När ridån går upp, ser man *Måns Bengtsson* och dennes trotjänare *Albrekt*. De stå hukade framom buskarna, lik-som angelägna att icke synas, och speja ut åt fonden och åt höger.)

Albrekt:

Nej, herre, det är endast några små flickor, som plocka blommor. Det kan icke vara Engelbrekts folk.

Måns Bengtsson:

Jag har dock bud om, att han skall denna vä-gen fram med båt över Hjälmarenen. Han kan väl icke allaredan ha farit här förbi?

Albrekt:

Vi ha ju hela dagen hållit utkik över sjön och icke sett honom. Skall han här förbi, lär han nog komma.

Måns Bengtsson:

Men det är snart afton.

Peter Ulsson, ung bonde.

Albrekt:

Törs jag göra Eder en fråga?

Måns Bengtsson:

Sedan du blev min trotjänare, har du lov att fråga mig om vad du vill.

Albrekt:

Vill ni Engelbrekt ont eller gott?

Måns Bengtsson:

Min fader har slutit förlikning med Engelbrekt. Jag har i uppdrag att hälsa från min fader och bjuda Engelbrekt välkommen till hans gård.

Albrekt:

Förr i tiden hatade ni honom.

Måns Bengtsson:

Ja, och jag hatar honom än. Jag vet, att jag kan lita på dig, därför säger jag det.

Albrekt:

Ni kan lita på mig, herre, ty även jag hatar honom.

Måns Bengtsson:

Han har stått mig och min fader i vägen, han har låtit bränna vår borg, Telje hus, och även eljest gjort oss förtret, och alltid säger folket, att han gjort rätt! Ju mer jag tänker därpå, desto

mera vred blir jag. Vore icke min faders förlikning, skulle jag vilja ha hämnd på Engelbrekt.

Albrekt:

Vad behöver ni, herre, bry Eder om Eder faders förlikning! Ni själv är ju icke förlikt med Engelbrekt.

Måns Bengtsson:

Ibland tänker jag ett, ibland ett annat.

Albrekt:

Tag hämnd på Engelbrekt, herre! Behöver ni hjälp, så lita på mig! Även jag hatar honom. Jag var en gång med bland hans folk. Det var icke alltid så gott om brödet, och en gång tog jag en höna från en bonde, som ägde flera, än han behövde. Då fick jag slita spö, och det var Engelbrekt, som gav befallningen. Efter den dagen rymde jag och kom hit till er.

Måns Bengtsson:

Jag kan väl dock icke göra min fader emot.

Albrekt:

Jag tänker, att er fader i sitt hjärta skulle storglädjas, om ni toge hämnd på den man, som länge stått honom i vägen.

Måns Bengtsson:

Jag ser en båt långt där ute på sjön. Låt oss fara däråt för att se, vem det kan vara!

Albrekt:

Och är det Engelbrekt, så tag hämnd, herre!

(Båda ut till vänster. Strax därefter *Märta* och *andra flickor* in från höger. De ha händerna fulla med blommor och löv.)

Märta:

Se här, vad jag har plockat!

Karin:

Se här, vad jag fann!

Greta:

Aldrig förr ha violer och konvaljer varit så vackra som i år!

De andra flickorna:

Nej, aldrig förr!

Märta:

Nu ha vi plockat blommor, lekt och dansat hela eftermiddagen.

Karin:

Vi som inte lekt på många år!

Greta:

Inte kunde vi leka och vara glada, så länge de elaka danska fogdarna voro i landet!

Märta:

Men nu är Sverge befriat från de utländska

våldsmännen, och det har vi Engelbrekt att tacka för.

Karin (ser ut åt vänster):

Jag ser tvänne båtar ute på sjön. Den ena ser ut att fara bort härifrån, den andra styr visst hit.

Greta:

Det är väl aldrig fogdens knekt?

(De andra flickorna skratta.)

Märta:

Vad du är dum! Fogdens knekt är bortjagad ur landet. Nu ha vi ingenting att vara rädda för.

Karin:

Nu lägga vi ned våra blommor och dansa igen!

Alla flickorna (lägga ned sina blommor på marken, taga i ring, dansa och sjunga):

Lyster unger sven

dansa med sin vän?

Rosor och violer etc...

(När flickorna slutat sin dans, säger)

Karin:

Nu har den ena båten lagt till vid holmen. Två män stiga ur och komma hit.

Märta:

Jag känner de båda männen. Den ene är gamle Sven Hansson, och den andre är Peter Ulvsson,

som varit med Engelbrekt och drivit ut fogdarna ur landet.

(*Sven Hansson* och *Peter Ulvsson* in från vänster.)

Peter Ulvsson:

Goddag, små flickor!

Flickorna (niga).

Goddag!

Peter Ulvsson:

Vilja ni hjälpa oss? Vi skola samla mossa och granris till en mjuk bädd, och vi skola samla torr ved till en brasa, som värmer. Engelbrekt kommer hit för att övernatta. Han är på resa till de stora herrarna i Stockholm, och han är sjuk och trött.

Märta:

Vi vilja så gärna hjälpa dig. Mossa, granris och torr ved!

(*Flickorna* skynda ut till höger.)

Sven Hansson:

Låt flickorna ensamma styra med det där! Vi sätta oss här på stenen och prata under tiden. Jag har minsann så mycket att fråga dig om.

Peter Ulvsson:

Och du tror kanske, att jag har mindre att berätta! Om jag berättar dig bara tio historier om dagen, så måste du bli nästan lika gammal, som

Fogdens knekt.

Metusalem blev, innan du hinner höra dem alla. Så mycket har jag varit med om.

Sven Hansson:

Nu överdriver du allt, Peter Ulvsson.

Peter Ulvsson:

Överdriver? Nej, minsann! Om varje historia och äventyr, jag varit med om, vore som en liten grön ärtä bara, så skulle de ändå inte tillsammans få rum i min matsäckspåse.

(Han knyter upp matsäckspåsen.)

Skall du ha dig en bit bröd? Det är mor Gert-rud, som bestått, så är det minsann inte bark-bröd. Och mesost får du till.

Sven Hansson:

Tack! Det skall nog smaka bra.

Peter Ulvsson:

Jojo! Sjön suger.

(De äta under det följande med god aptit.)

Nåå, vad skall jag nu börja med att berätta? Vill du veta, hur det gick till, när vi togo Borga-näs eller Västerås, Axevall eller Öresten? Skall jag berätta för dig, hur vi jagade fogdarna och brände deras nästen? Du skall tro, att dansken fick bråttom, så snart han fick syn på oss. — Eller skall jag börja med att berätta dig om mina

egna bedrifter? Tänk, jag visste rakt inte, att jag var en så tapper man, förrän jag kom ut i kriget!

Sven Hansson:

Nej, det fanns nog ingen i hela socknen där hemma, som hade reda på den saken förut.

Peter Ulvsson:

Smakar bra! — Om jag skulle börja räkna på fingrarna alla dem, som sprungit för mig, bara de fått se mig, så skulle jag få hålla på i tre dar och inte bli färdig ändå.

Sven Hansson:

Är du så klen i att räkna, Peter Ulvsson?

Peter Ulvsson:

Nej, men det var så obegripligt många, som sprungo för mig, begriper du väl.

Sven Hansson:

Det där får du tala om, när vi komma hem till socknen igen. Pojkarna där hemma komma säkert att gapa av förvåning, när de få höra om dina bedrifter. Nu har jag annat att fråga dig om. Det är en sak, som jag inte förstår. Varför valde inte herrarna Engelbrekt till rikshövitsman, när han ändå liksom var folkets och rikets hövding?

Peter Ulvsson:

Jo, det kan jag säga. Herrarna voro avundsjuka på Engelbrekt. De kunde inte lida, att han, som

var av lägre härkomst än de, skulle komma över dem. Jag var med i Vadstena och vet, hur det var där. När Engelbrekt kom dit, suto där rikets herrar samlade och slogo råd. »Vi vilja hålla fast vid vår konung», sade de, och det var biskop Knut, som förde ordet. »Kung Erik har icke varit en god konung», svarade Engelbrekt. »Han har varit en herre, som tänkt på sitt eget bästa, men ej på landets. Och nu har jag föresatt mig att göra riket kvitt denna plåga». Och så bad han herrarna att skriva till konungen och uppsäga honom tro och lydnad.

Sven Hansson:

Vad svarade herrarna då?

Peter Ulvsson:

De ville icke göra, som han bad. Då blev Engelbrekt vred. »Tro icke», sade han, »att jag och mina medhjälpare lämnat lugna hyddor och fredlig id för att se vårt påbörjade verk fördärvas av svenska män, som mera ledas av kärlek till makt och egna fördelar än av kärlek till fäderneslandet. Vill ni ej göra ett med allmogen utan i stället hålla er till en trolös konung, skall det kosta eder liv och gods.» Och därpå tog han biskopen i kragen ...

Sven Hansson:

Tänk, att han vågade det!

Peter Ulvsson:

Jo, han vågade ta biskopen i kragen.. »Se ut, herr biskop!» sa han. »Där ser ni Sverges allmoge. De skola icke förstå ett sådant tal som edert, att lyda en konung, som själv icke lyssnat till deras klagan.» Då vågade biskopen ej längre säga nej, och icke de andra herrarna heller. Och sedan dess drista de ej göra Engelbrekt helt emot, men de äro avundsamma och önska honom icke till hövitsman för riket.

Sven Hansson:

Och många hata väl honom?

Peter Ulvsson:

Vi, Sverges allmoge, älska Engelbrekt, men många av herrarna hata honom. Där mitt över sjön ligger gården Göksholm, som tillhör riksrådet Bengt Stensson av släkten Natt och Dag. Med honom och hans son har Engelbrekt sedan länge legat i tvist.

Sven Hansson:

Varför då?

Peter Ulvsson:

Bengt Stensson tog som en annan sjöröfvere ett handelsfartyg från Lybeck, fastän svenska rådet lovat hansestäderna fred och trygghet. Då harmades Engelbrekt. Och för att ej få hansestä-

derna till fiende, straffade han Bengt Stensson genom att bränna hans borg, Telje hus. Så började fiendskapen.

Sven Hansson:

Är det icke Engelbrekts båt, som närmar sig?

Peter Ulvsson:

Jag tror så.

(Flickorna komma in.)

Märta:

Nu ha vi samlat mossa och granris till en mjuk bädd och torr ved till en brasa, som värmer. Se dit, Peter Ulvsson! Är det bra så?

Peter Ulvsson:

Tack, små flickor!

Karin:

Är det Engelbrekts båt, som stöter i land?

Peter Ulvsson:

Ja! Och jag går honom nu till mötes.

(Går ut.)

Karin:

Få vi stanna och hälsa, fader Sven?

Sven Hansson:

Hälsa honom det vackraste, ni kan!

Måns Bengtsson Natt och Dag.

Greta:

Få vi ge honom våra blommor?

Märta:

Få vi strö dem för hans fötter?

Sven Hansson:

Ja, ni skola strö dem för hans fötter, och så skola ni säga: »Var hälsad Engelbrekt. Sverges befriare!»

(*Engelbrekt* in, stödd mot krycka och käpp, och följd av sin hustru *Gertrud*, sin dotter *Ingeborg* samt *Peter Ulvsson*.

Flickorna kasta blommor för Engelbrekts fötter.)

Flickorna:

Var hälsad, Engelbrekt, Sverges befriare!

Engelbrekt:

Tack för eder hälsning! Eder vänlighet gläder en sjuk och trött man.

Märta:

Måtte du snart åter bli frisk och stark!

Engelbrekt:

Tack för den goda önskan!

Peter Ulvsson:

Far nu hem, små flickor, innan skymningen faller, och det blir mörkt!

(Flickorna hälsa farväl och gå ut åt vänster. *Peter Ulvsson* ut till höger.)

Gertrud:

Hur vill du ha det, Engelbrekt? Skola vi genast reda dig en bädd?

Engelbrekt:

Jag sätter mig här på stenen. Här vill jag sitta en stund och se ut över sjön, innan solen sjunker. Sätt dig vid min sida, kära hustru!

(Under det följande faller skymningen så småningom.)

Gertrud:

Vårluften är kall. Du fryser väl icke?

Engelbrekt:

Nej! — Det har kommit en sådan ro över mitt sinne. Ja, jag känner samma frid och lugn som förr i tiden före ofredens dagar, när jag om kvällarna kom trött hem efter välgjort arbete i gruvorna.

(Man ser ett rött sken flamma upp till höger.)

Peter Ulvsson (in):

Nu Engelbrekt, har jag gjort dig en brasa, vid vilken du kan värma dig. Och vill du gå till vila, väntar dig en mjuk bädd av granris och mossor.

Engelbrekt:

Tack! Jag önskar sitta här ännu en stund, innan jag går till vila. Samlen eder omkring mig, mina vänner!

Strax innan båten nyss nådde land, hade jag slumrat in. Jag drömde då en dröm, som gjorde mig helt glad. Jag tyckte, jag stod på ett högt berg mitt i Sverges hjärta, och från alla håll kom det män emot mig. Norrifrån kom dalkarlen, hälsingen och bergsmannen, österifrån kom köpmannen från Stockholm, upplänningen och södermannen, västerifrån kom värmlänningen och västgöten och från söder slutligen kom östgöten och smålänningen, och det var nog ännu några flera män, som kom. Och när de nådde fram till mig, stannade de och hälsade. Och de sågo alla ut att vara präktiga män, och de sågo ut som bröder bredvid varann.

Gertrud:

Var drömmen så slut?

Engelbrekt:

Å nej! — De talade så till mig alla, den ene efter den andre. Dalkarlen sade: »Dalkarl var jag, och dalkarl ämnar jag förbli, men hädanefter är jag först och främst svensk». Smålänningen sade: »Smålänning var jag och smålänning ämnar jag förbli, men hädanefter är jag först och främst svensk.» Och på samma sätt talade de alla, den ene efter den andre. Och till slut fattade de varandras händer och sade: »Nu ha vi blivit en enda

kedja av trogna svenska bröder, och det är till stor del din förtjänst, Engelbrekt.»

Sven Hansson:

Det var väl mest en sanndröm, du den gången drömde.

Engelbrekt:

Jag tackar Dig, Gud, för att Du gjort mig till redskap för en stor gärning.

Peter Ulvsson (som sett utåt sjön):

Vad är det för en båt, som närmar sig?

Gertrud:

Det sitter många män i den båten.

Sven Hansson:

Och en av dem är klädd som en herreman.

Engelbrekt:

Då är det kanske Bengt Stensson, som kommer från sin gård Göksholm.

Peter Ulvsson:

Det är icke Bengt Stensson, men hans son, Måns. Vi sågo honom, jag och fader Sven, redan för en god stund sedan på sjön.

Gertrud:

Han kan väl icke vilja dig något ont, Engelbrekt?

Engelbrekt:

Nej, kära hustru! Bengt Stensson och jag äro nu förlikta. Han har säkert skickat sin son för att bedja mig vara välkommen till sin gård. Räck mig kryckan! Jag vill gå dem till mötes och visa den bästa landningsplatsen.

Gertrud:

Jag ber dig, Engelbrekt, stanna här och sänd dem i stället fader Sven till mötes!

Ingeborg:

Gör, far, som mor ber!

Engelbrekt:

Varför skulle jag visa sådan misstänksamhet och feghet. Jag vill tro lika gott om min förre ovän, som jag önskar, att han skall tro om mig. Förlikningen är gjord. Fader Sven kan följa mig. Peter Ulvsson stannar kvar här hos kvinnorna.
(Engelbrekt och Sven Hansson ut. Elden till höger har slocknat.)

Ingeborg:

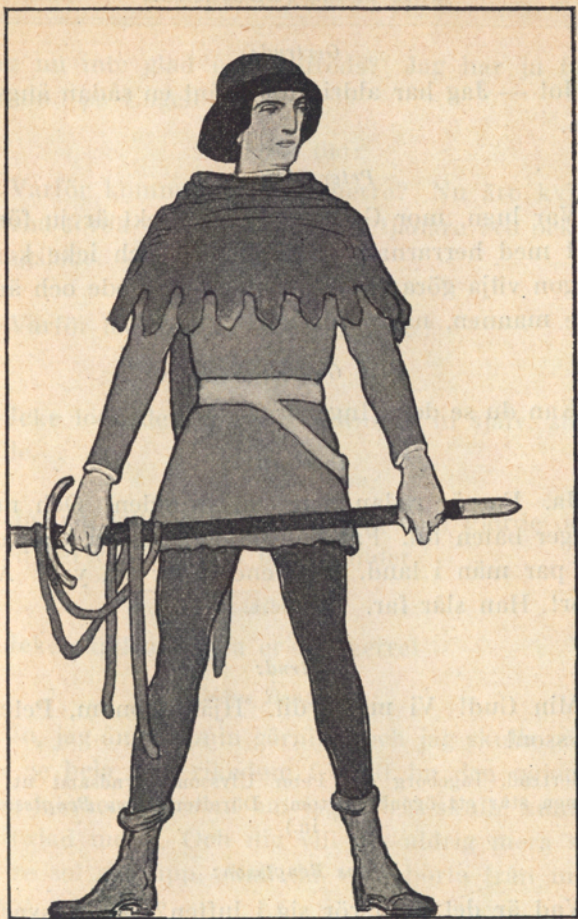
Se, mor, en sådan svart fågel, som flyger där uppe!

Gertrud:

Jag ser!

Ingeborg:

Och hör, mor! Är det inte en uggla, som låter?

Albrekt, Måns Bengtssons trotjänare.

Gertrud:

Jo! — Jag har aldrig förr känt en sådan ängslan.

Peter Ulvsson:

Var lugn, mor Gertrud! Engelbrekt är ju förlikt med herrarna på Göksholm. Och icke kan någon vilja göra vår husbonde, den gode och ärlige mannen, något för när!

Gertrud:

Kan du se dem, Ingeborg?

Ingeborg:

Ja. Far är redan nere vid stranden. Och nu lägger båten till. Far hälsar vänligt. Nu hoppar ett par män i land. Den ene lyfter sin yxa. Å, mor! Han slår far.

Gertrud:

Min Gud! Vi måste dit. Hjälp honom, Peter Ulvsson!

Gertrud, Ingeborg och Peter Ulvsson skyndsamt ut
Scenen står ett ögonblick tom. Därefter *Måns Bengtsson*
in.)

Måns Bengtsson:

Vad är det, som rör sig i luften? Å, en svart fågel! Vad är det, som låter? Det är visst en uggla. Varför darrar jag så av fruktan? Varför är

jag nu inte glad och tillfreds? Jag har ju fått hämnd på Engelbrekt.

Albrekt (in):

Varför kommer ni icke, herre? Nu äro kvinnorna förda i båten, och hans tjänare äro också fångslade.

Måns Bengtsson:

Varför lockade du mig till detta?

Albrekt:

Icke lockade jag er. Det var ju ni själv, som ville.

Måns Bengtsson:

Ja, jag ville, och det var jag, som gjorde det. Men det var du, som blåste under.

Albrekt:

Icke skall ni ångra er nu, herre!

Måns Bengtsson:

Jo, jag ångrar min gärning, och jag skulle gärna ge hela min rikedom för att ha den ogjord. Jag känner det, som om jag aldrig skulle kunna bli glad mera. Och dig vill jag aldrig mera se. Före sol går upp, skall du vara borta från min gård.

Albrekt:

Skall jag straffas för att jag troget tjänat eder?

Måns Bengtsson:

Du har tjänat mig illa, och därför skall du straffas.

(Båda ut. Åter tomt på scenen. Så tändes från båda sidor gröna bengaliska eldar, och i dess sken framträder *Svenska historiens genius*, klädd i lång vit fantasiklädning och med tavla och ritstift i handen.)

Svenska historiens genius:

Ännu ett blad, ett nytt kapitel
uti den stora bok, vars titel
är Svenska folkets historia!
Det bladet handlar om Engelbrekt,
den lille mannen, som oförskräckt
i spetsen för hela vårt folk drog ut
att göra på fiendens ok ett slut.
Han lärde de svenske från när och fjär
att hålla sin urgamla frihet kär,
han lärde, att äro de eniga bara,
så kunna de också sin frihet försvara.
Men hugstor bragd blir ej alltid lönt
som den är värd, och dess man ej krönt.
Så hände det även med Engelbrekt.
Vi sett, hur hans liv med våld blev släckt
av landsmans hand. Men minnet av
den ädle och hugstore man, som gav
oss friheten åter, ej slocknat än
och slocknar aldrig bland svenske män.
Det minnet lever; det minnet var

Svenska historiens genius.

ett föredöme i ofredsdrar
för nordens folk och skall så förbliva.
Det löftet önska vi alla giva,
att kommer Sverge i strid och fara,
då vilja vi alla Sverge försvara,
då dra vi i härnad enigt och käckt.
som våra fäder under Engelbrekt.

(Teckningar av *Edw. Berggren.*)

INNEHÅLL:

	Sid.
<i>Hans och Gretas julafton.</i> Av Rafael Hertzberg. Med 4 teckningar av Brita Ellström	3
<i>Farbror Walters små råd och anvisningar.</i> Med 1 teck- ning av Signe Kock	14
<i>Engelbrekt befriar Sverige.</i> Av Walter Stenström. Med 9 teckningar av Edw. Berggren	22
<i>Den bortbytta prinsessan.</i> Av Elin Bohlin. Med 4 teck- ningar av John Sjösvärd och Ingeborg Uddén ..	69
<i>Förtrollningen.</i> Av Rafael Hertzberg. Med 4 teckningar av John Bauer	108
<i>Vita frun.</i> Av Josef Blomquist. Med 2 teckningar av Aina Stenberg-MasOlle	118
<i>Prinsessans dansskor.</i> Av Ernst Jotson. Med 2 teck- ningar av Malin Maartman och John Sjösvärd ..	136
<i>Det kan väl jag också göra.</i> Av Algot Sandberg. Med 4 teckningar av Bror Hillgren	153
<i>Prinsessan Törnrosa.</i> Av Anna Lindman. Med 1 teck- ning av Gunhild Facks	193
<i>Julbocksleken.</i> Av Rafael Hertzberg. Med 2 teckningar av Elsa Beskow	200
<i>Räv och höns.</i> Av Alfaro. Med 1 teckning av Elsa Beskow	204

Av **SAGA**, Sverges förnämsta skol- och premiebibliotek, hava utkommit 57 delar En-kronas-böcker:

1. **Svenska Folksagor** av Fridtjuv Berg. Första samlingen.
2. **Robinson Kruse** i ny bearbetning av Henrik Wrånér.
3. **Tusen och en natt**. Berättade av Anna Wahlenberg. Första saml.
4. **Onkel Toms Stuga** i ny svensk bearbetn. av Amanda Kerfstedt.
5. **Jorden runt på 80 dagar** bearb. av Henrik Wrånér.
6. **Medeltidssagor** fritt berättade av H. Schück.
7. **Svenska Folksagor** av Fridtjuv Berg. Andra samlingen.
8. **Tusen och en natt**. Berättade av Anna Wahlenberg. Andra saml.
9. **Trojanska kriget** av Fridtjuv Berg.
10. **Gullivers underbara resor till lilleputtarnas land** i ny svensk bearbetn. av Hugo Gyllander.
11. **Styrman Hurtig**, fritt berättad efter Fr. Marryat av Henrik Wrånér.
12. **Franska Sagor** efter Laboulaye och Perrault av Hugo Gyllander.
13. **Hunden Tipp och andra djurhistorier** av H. Wendell.
14. **Den unge boerhjärten**, fritt berättad av Hugo Gyllander.
15. **Gula Vargen** efter Anna Erslev av Henrik Wrånér.
16. **Booker Washington och andra sagor och berättelser av svenska författare**.
17. **Bröderna Grimms Sagor** berättade av Hugo Gyllander.
18. **Hittebarnet**, efter Hector Malot av Henrik Wrånér.
19. **Tomteberättelser** av Henrik Wrånér m. fl.
20. **Svenska Sägner** av Hugo Gyllander.
21. **Kapten Grants barn**, efter Jules Verne av Anna Wahlenberg.
22. **Tomtesagor** av Z. Topellius, Selma Lagerlöf m. fl.
23. **Östan och västan**, efter W. Hauff av Hugo Gyllander.
24. **Selim och Kalulu** bearb. av Henrik Wrånér.
25. **Tomtefars Sagor** av C. Adelsköld m. fl.
26. **Ja och Nej** av Helena Nyblom.
27. **Två års ferier**, efter Jules Verne av Alfred Smedberg.
28. **Silvertornet** av Selma Lagerlöf, Per Hallström m. fl.
29. **Riddarsagor** av H. och M. Hulten-Berg.
30. **Vildmarkens Sagor**, efter W. A. Fraser av H. Wendell o. H. Gyllander.
31. **I Hönslösa och Halmåkra** av Henrik Wrånér.
32. **Diamantäpplet** av Louise Zegolson.
33. **Buffalo Bill**, översatt och bearbetad av Hugo Gyllander.
34. **Den underbara Adelenstenen**. Legender, sagor och sägner.
35. **Barndomslandet** av Jultomtens författare och konstnärer.
36. **Från Robinacks land** av L. E. Björkman.
37. **Den siste mohikanen** bearbetad av Hugo Gyllander.
38. **Svanevit och Rosenröd** av Helena Nyblom m. fl.
39. **Mattias Sandorf**, efter Jules Verne av Alfred Smedberg.
40. **Japanska sagor**. Samlade av Ida Trotzig.
41. **Prinsen och Tiggargossen**, efter Mark Twain av H. Gyllander.
42. **Sagospel** av Helena Nyblom.
43. **Pärbandet** av Ellen Lundberg.
44. **Lilla Nelly**, efter Charles Dickens av Hugo Gyllander.
45. **Tyska folksagor** av Sigrid Elmlad.
46. **Den heliga Genoveva** av Henning Wendell och Hugo Gyllander.
47. **Indiska sagor**. Samlade av Karin Jensen.
48. **Rulaman**, efter D. F. Weinland av Hugo Gyllander.
49. **Lilla Tomine** av Nina Moe-Leganger m. fl.
50. **Kolumbus**. Efter amerikansk förebild av Hugo Gyllander.
51. **Gutenberg i Hönslösa**. Av Henrik Wrånér.
52. **Amerikas hjälte**. Efter amerikansk förebild av Alvida Sandberg.
53. **Skogslöparen**. Efter Gabriel Ferry av Hugo Gyllander.
54. **Peter Rosegger**. Bearbetad av H. Gyllander.
55. **Marco Polo**. Efter utländska källor av Elias Grip.
56. **Tusen och en natt**, 3:e saml. Bearb. för barn av Anna Wahlenberg och S. W.
57. **Barnteatern**. Lekar och skådespel av Jultomtens författare.

Sagabibliotekets böcker kunna erhållas genom varje välförsedd bokhandel eller också genom postanvisning direkt från Svensk Läraretidnings förlag, Stockholm C.